

دیمانه یکی کورت له گه ل (دایکی سؤلاق دا)

نه نجامدانی تامان شاکر

له ۱۷ / ۱۲ / ۱۹۲۸ له سلیمانی له دایکبووه. له ریی گوڤاری (گه لاریژ) هوه ناشنایه تی له گه ل نه ده بدا پهیدا کردووه. له سالی ۱۹۴۵ یه که مین شیعی نووسوه. سالی ۱۹۵۶ بو یه که م جار شیعی له (ژین) دا بلاو کردوتهوه. چونکه ههشت مندالی بووه، بویه گرنگی به نه ده بی مندالان داوه. تا ششی سه ره تایی خویندوووه. نه ندای یه کییتی نووسه رانی کورد بووه، گوران، بیکه س، زیوهر، کاکه ی فه لاج، فه ره ی دوون عه لی نه مین و ع. ع. شه ونم شیعی جوانیان بو مندالان نووسیوه، لی هیچیان هینده ی ماموستا شه ونم له دنیای مندال نریک نه بوونه ته وه.

دایکی سؤلاق چه ندان کتیبی مندالانی به چاپ گه یاندوو (چه پکیک وه نه وشه، به هه شتی مندالان، قاسپه ی که و، سروودی خور، (دا پیره و مام ریوی)، کومه له چیرۆکیکی فۆکلورییه بو مندالان له سالی ۱۹۹۸ له سوید چاپ کراوه. (زهنگی ژیان) کومه له شیعیک بو مندالان، سالی ۱۹۹۸ له سوید چاپ کراوه. له و سه ره ده مه ی دایکی سؤلاق دهستی کردوو به نووسین، له کوردستاندا ته نها پاکیزه ی ره فیک حلی هه بووه، خوی به نووسی نه وه خه ریک کردی.

دایکی سؤلاق ده لییت: من یه که م ژنی کورد بووم نه و سه ره ده مه هه و لم ده دا ناته واویه کانی کومه لگه ی کورده واری بخره مه رو و راستیان بکه مه وه. بو نه وه ی باری ژیان ژنانی کورد به ره و پیشه وه بچیت. دایکی سؤلاق ماوه ی شه ش سا له له ولاتی سوید ده ژنی. چه ندان چاوپیکه وتنی له گه ل کراوه له رادیوی نه ستیره، دهنگی نه مه ریکا.

لیم پرسی ژیان له سوید چون ده بیینی؟

گوئی: هه ست به ناواری و ته نهایی ده که م، هه موو شتیک له م ولاته نامویه بوم.

ژنه رۆشنبری کورد پیی وایه کی شه ی ژنی کورد له دوای راپه رین نا ئۆزتر بووه له ناوه له ده ره وه ی ولات. له ناوه ی ولات، له بهر هۆکاری شه ری برا کوژی و نه بوونی یاسایه که به رگری له ماف و داخوازیه کانی ژن بکات. ناخر رۆژانه چه ندان ژن، به ناوی پاک رانه گرتنی شه ره فه وه، سزای مه رگ ده درین. نه و خیزانه کورده نه ی که دین بو نه و رووپاش گۆرانکاریان به سه ر دادیت، به لام به داخه وه به ره و خراپی، نه وه ش ده بیته هوی پچرانی شیرازی خیزانی کورد. چونکه کومه لگه ی نه و رووی جیاوازه له کومه لگه ی کورده واری. ژنانی کوردیش ده توانن وه ک ژنانی نه و رووپایی داوای مافه کانیان بکه ن، پیاوان ناتوانن به هه مان شیوه ی کوردستان مامه له ته ته ک ژنه کانیاندا بکه ن.

لیم پرسی: باشه فاتیمه بو کوژرا و تاوانی چی بوو؟

گوئی: فاتیمه به تاوانی خۆشه ویستی کوژرا، خۆشه ویستیش له ولاتی نی مه دا تاوانه. خه لکی لای نی مه به هه له نه خۆشه ویستی ده گه ن. زور جار زمانی چه ک له گه لیاندا به کارناهی نری به لام ژیانیان ده بیته دوزه خ و ناواتی مه رگ ده خوانن. سوکاییه تیان پی ده کریت و تووشی چه ندان نه خۆشی ده روونی دین. نامۆزگاری دایکی سؤلاق بو ژنانی کورد نه وه یه ده بییت ژنان خه بات بکه ن بو مافه کانیان و زور بایه خ به خویندن بدن.

گوتم: باشه له گه ل پیاوانی نه خوینده وار چی بکه یین؟

گوئی: نه مه نه گبه تیبه کی گه وره یه. ژنان ده بییت رۆژانه سه یری رۆژنامه و گوڤار بکه ن، نه گه ر کتیبیش نه خویننه وه. چونکه ژن دایکه و نه وه ی دوا رۆژ په ره رده ده کات، په ره رده کردنی مندالیکی رۆشنبری یانی دروست کردنی کومه لگه یه کی رۆشنبری.

لیم پرسی: له بر وایه دای پیاوان نازادی ببه خشن به ژنان؟

گوتی: پیاوان ههولیان نه داوه و نایدن، چونکه نازادی ژن یانی که مپوونه وهی دهسه لاتی پیاو، پیاوانیش نهمه یان بۆ ههرس ناکریت، بۆیه ژنان ده بییت خویان نازادی خویان به ده دست بینن و خهباتی بۆ بکه ن.
نه دی ژیان چۆن ده بیینی؟ ژیان خوشه نه و کاتهی ئینسان رووناکییر بییت. من جوانی، پاک، راستی، نازادیم خوش دهوی.